A JEWISH CANADIAN DAILY Circulated All Over CANADA And Abroad

THE HEBREW JOURNAL

דער אידישער זשורנאל

פאלימיש
אומאפהענגיג
נאציאנאל.

א ציימונג וועלכע ניט
פרייקיים פון אויסדרוק
צו אלע שיכטן.

VOLUME XI No. 418[illegible] TORONTO FRIDAY MAY 16 1924 — יב אייר פרשה אמור, תרפ"ד. — טאראנטא, פרייטאג, דער 16־טער מאי, 1924. — PRICE THREE CENTS

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

N. Y. Public Library 476 Fifth Ave.

פראנצויזישע סאציאליסטען באשליסען ניט איינטיילנעמען אין רעגירונג; קאנגרעס גיט ניט נאך דעם פארלאנג פון פרעזידענט וועגען יאפאן

הערריא וועט לויט אלע ווארשיינליכקייטען זיין דער פרעמיער. — סאציאליסטען וועלען שטיצען די ראדיקאלען אבער וועלען ניט צושטעהן צו קאאליציע־רעגירונג. — פאר עקספערטען־פלאן.

—(:::)—

פאריז, מאי 15.

די פיהרער פון דער סאציאליסטישער פארטיי האבען באשלאסען ניט צו באטייליגען זיך אין א קאאליציאנס־רעגירונג, אבער צו שטיצען די ראדיקאלען וועלכע וועלען בילדען די נייע רעגירונג. דער באשלוס פון די פיהרער דארף נאך גוטגעהייסען ווערען אויף א פארטיי־קאנגרעס וואס וועט זיך פארזאמלען אין גיכען און עס איז קיין צווייפעל ניט, אז דיזער באשלוס וועט גוטגעהייסען ווערען.

די סאציאליסטען זענען פאר דעם עקספערטען־פלאן וועגען דייטשע שאדענערזאץ. דער איד לעאן בלום, וועלכער איז דער אנגעזעהענסטער פיהרער פון דער סאציאליסטישער פארטיי, האט אויסגעדריקט די שטעלונג פון זיין פארטיי צו דער פראגע אין די פאלגענדע ווערטער:

„מיר נעהמען אויפריכטיג אן דעם עקספערטען פלאן. די דייטשע נאציאנאליסטען וועלען מאכען דעם גרעסטען טעות אויב זיי מיינען, אז די נייע מאיאריטעט אין פארלאמענט וועט זיי געבען תרוצים אויף צו באקעמפען דעם עקספערטען־פלאן".

עס איז איצט כמעט זיכער, אז עדוארד הערריא, דער פיהרער פון דער ראדיקאלער פארטיי, וועט זיין דער נייער פרעמיער אויף פואנקארע'ס פלאץ.

זיבטינע ענטשיידעט וועגען ברענגען משקה אין אנטאריא ווערט ערווארטעט

מען האט געבעטען ערווארטעט אן ענטשיידונג פון סופרים קאורט וועגען דער באקאנטער „סמיטה קיים", אין וועלכער עס איז פארוויקעלט די פראגע וועגען אימפארטירען ליקער אין דער פראווינץ, אבער א באריכט אין אנגעקומען, אז דער סופרים קאורט וועט ארויסגעבען זיין ענטשיידונג ערשט קומענדיגע וואך.

די ענטשיידונג ווערט ערווארטעט מיט גרויס אינטערעס ווייל אויב עס זאל זיין א גינסטיגע פאר דעם מר. סמיטה, וועט עס מיינען אז דער רעפערענדום פון 1921 לויט וועלכען די בירגער האבען באשטימט אז מען טאר ניט אימפארטירען ליקער אין אנטאריא, ווערט אנולירט. מיט אנדערע ווערטער וועט עס פשוט מיינען, אז אנטאריא איז ניט קיין „טרוקענע" פראווינץ, ווייל קיים מעג מען אימפארטירען ליקער ווערט שוין פאר היבישאן א ווייז.

מאנארכיסטישע דעמאנסטראציע פארבאטען אין בערלין

בערלין, מאי, 15.

די פאליציי האט פארבאטען א מאנארכיסטישע דעמאנסטראציע וואס איז געפלאנעוועט געווארען פאר'ן 24־טען מאי, אונטער דער פיהרערשאפט פון גענעראל פאן גאליץ.

עס איז ערקלעהרט געווארען אז אזעלכע דעמאנסטראציעס ענדיגען זיך געוועהנליך מיט בלוט־פארגיסונג און דערפאר איז עס פארבאטען געווארען.

ווילהעלם שטיצט אנטיסעמיטען

בערלין, מאי, 15, (איטא).

דא איז פארעפענטליכט געווארען א געהיימער בריעף פון עקס־קייזער ווילהעלם צו זיינע אנהענגער אין וועלכען ער ערקלעהרט, אז ער פארשפרעכט צו רעקען אלע דעפיציטען פון די מאנארכיסטישע און אנטיסעמיטישע ארגאניזאציעס.

פארשלאג פאר פראפארציאנעלע פארטרעטערשאפט נידערגעשטימט אויף אינטערנעשאנאל קאנווענשאן

באסטאן, מאי, 15, (איטא).

היינט האט זיך די קאנווענשאן פון דער אינטערנעשאנאל לעידיס גארמענט ווארקערס יוניאן באשעפטיגט מיט קאנסטיטוציאנעלע פראגען. עס זענען אנגענומען געווארען איניגע ענדערונגען צו דער קאנסטיטוציע. א לאנגע דעבאטע האט ארויסגערופען דער פארשלאג פון די לאקאלען איינס און 22, אז די פארטרעטערשאפט פון די לאקאלען אין די דזשאינט באארדס זאל זיין לויט פראפארציאנעלע פארטרעטערשאפט. די קאנווענשאן האט דעם פארשלאג נידערגעשטימט.

אן איינדרוקספולע רעדע האט געהאלטען דר. א. סינגאלאווסקי, פארטרעטער פון „ארט".

מ. הירש באוואוסטער מאנטרעאלער כלל־טוער, וועט אדרעסירען היגע פעדעראציע־טוער

מר. מיקעל הירש, דער געוועזענער פרעזידענט פון דער אידישער צדקה־פעדעראציע אין מאנטרעאל, וועט זיין דער גאסט און הויפט־רעדנער אויף אן אומפארמעלען „דינער" דעם קומענדען דינסטאג, אין פרימראז קלאב. די פארזאמלונג איז ארראנזשירט פון דער ספעציעלער „געמען קאמיטע" פון דער היגער צדקה־פעדעראציע. מר. לעא פרענקעל איז טשערמאן פון דער קאמיטע און די איבעריגע מיטגלידער זענען סעם קראניק, ס. לאריע, נ. ל. נאטאנזאן, ע. פולען און הערי האטענבערג.

מר. הירש איז א באוואוסטער כלל־טוער אין מאנטרעאל. ער גיט זיך זעהר פיעל אפ מיט דעה אידישער צדקה־ארבייט אין דזיין שטאדט.

ליבעראל רעזיגנירט פון פארלאמענט אלס פראטעסט געגען בודזשעט

די רעזיגנאציע פון וואלטער מיטשעל ליבעראלער פארטרעטער פון מאנטרעאל רופט ארויס א גרויסע סענסאציע אין אטאווא. — ער וועט לויפען ווידער אלס א פראטעקשאן ליבעראל. — מיהען מאכט שארפע אטאקע אויף דער רעגירונג.

אטאווא, מאי, 15.

האנ. וואלטער מיטשעל, ליבעראלער פארטרעטער פון סט. אנטאין וואהל־קרייז אין מאנטרעאל, האט היינט רעזיגנירט פון זיין פלאץ אין פארלאמענט. אין דער רעזיגנאציע ווערען ניט אנגעגעבען קיין שום טעמים אבער עס איז פארשטאנען, אז מיטשעל האט רעזיגנירט ווייל ער איז ניט איינשטימיג מיט'ן בודזשעט. עס איז אין דער זעלבער צייט באוואוסט געווארען אז מיטשעל וועט ארויסשטעלען זיין קאנדידאטור אין דער ביי־עלעקשאן אלס א פראטעקציאניסט ליבעראל.

מיטשעל'ס רעזיגנאציע איז היינט געווען דער געשפרעך פון טאג אין די פארלאמענטארישע קרייזען. מען רעכענט, אז דאס איז דער אנהויב פון א נייער פאליטישער אריענטאציע מצד א געוויסען טייל פון די ליבעראלע פארטרעטער. עס הייסט אז די ליבעראלען וואס האלטען פון א הויכען טאריף זאלען בילדען א באזונדער פליגעל אין דער ליבעראלער פארטיי.

די קאנסערוואטיווען, האבען, נאטירליך באגריסט מיטשעל'ס האנדלונג.

אנדערע מאנטרעאלער ליבעראלען, איינשליסענדיג סעם דזשייקאבס, וועלען ווארשיינליך צוריקהאלטען זיך פון שטימען איבער'ן בודזשעט.

ארטור מיהען האט געמטען געמאכט א שארפע אטאקע אויף דער רעגירונג, רעדענדיג וועגען דעם בודזשעט. ער האט געזוכט צו באווייזען, אז די רעגירונג האט ניט אנגעגעבען דעם ריכטיגען פינאנציעלען צושטאנד, באהויפטענדיג אז עס איז דא אן איבערפלוס ווען עס איז גאר דא א דעפיציט.

מען ערווארט אז היינט שפעט ביי נאכט וועט די דעבאטע געשלאסען ווערען און דער בודזשעט וועט אפגעשטימט ווערען.

ארעסטירטע אידען אין קאוונע זענען שרעקליך געפייניגט געווארען

רינא, מאי, 15, (איטא).

עס זענען איצט באוואוסט געווארען די נעמען פון די 27 אידען וואס זענען ארעסטירט געווארען בעת דער ערשטער מאי דעמאנסטראציע אין קאוונע און וועלכע מען האט שרעקליך געפייניגט, אז זיי זאלען זיך מודה זיין דאס זיי זענען קאמוניסטען.

ישראל פלאקס איז געשמיסען געווארען און דעם מויל האט מען איהם פארשטאפט מיט א שוך; בענסקי איז געשלאגען געווארען אין פנים; ביי גליזערציג'ען האט מען אויסגעריסען די האר; הירש מעלאמעד איז געשלאגען געווארען און די פינגער האבען איהם אויסגעריסען די האר; חיים ראף, א 17 יעהריגער אינגעל, איז מערדערליך געשלאגען געווארען; די איבעריגע געליטענע זענען: פערלמאן, יאנקעל ליפשיץ, יאנקעל זאקס, ישראל גיטלין, אבראמאוויטש, איזיק מילנער, הירש הערץ, מיירסאן, ראזענטאל, בייטלער, סימאנס, מאקאנזלסקי, שייעוויטש, ראפאפארט, חיים ראבינאוויטש, שווארצבורגער, פארטאסאן, הייז, מעלעוויטש און פאנקאיסקאס.

טראץ דיזע שוידערליכע פייניגונג האט מען די ארעסטירטע געצוואונגען פריילאזען ווייל עס איז ניט געווען קיין שום באווייזע געגען זיי, אז זיי זענען קאמוניסטען.

שטאט־טאטעס ווילען א געלעגענהייט צו ענטפערען אויף די באשולדיגונגען

די באארד אוו קאנטראל האט געבעטען באשלאסען צו בעטען דעם קארפארייישאן קאונסעל גידי ער זאל ארראנזשירען אן אפיציעלען פארהער פון די שטאדט־טאטעס וועמענס נעמען דער עקס־קאנטראלער ריטשארדסאן האט דערמאהנט אין שייכות מיט די דעפאזיטס אין האום באנק. אזא פארהער וועט זיכער ארראנזשירט ווערען. עקס־מעיאר מעגוויער, קאנטראלער גיבאנס און פינאנץ־קאמישאנער ראס ווילען אליין, אז די געלעגענהייט זאל זיי געגעבען ווערען צו פעסטשטעלען די פאקטען וועגען דער געשיכטע. זיי באהויפטען אז אלעס איז צוגעגאנגען אויף א געזעצליכען אופן און ווילען דאס דערווייזען אפיציעל.

נאך א סקאנדאל?

האנ. דזשי. סי. הענרי, דער מיניסטער פון פאבליק האיוועיס ענד ווארקס' האט געבעטען ערקלעהרט, א אנטאריא וועט קירצליך האבען א נייעם סקאנדאל, ווען דער „האיוועיס" דעפארטמענט וועט אונטערזוכט ווערען.

האנ. ביגס, דער געוועזענער מיניסטער פון דעם דעפארטמענט האט אויף דעם געענטפערט, אז ער וועט באגריסען אזא אונטערזוכונג און ער איז זיכער, אז אין זיין דעפארטמענט איז אלעס געווען פיין און כשר.

דזשואיש פאבליקיישאן סאסייטי אפעלירט פאר א פערטעל מיליאן דאלאר

ניו־יארק, מאי, 15, (איטא).

אויפ'ן 35־טען יעהרליכען דינער פון דער דזשואיש פאבליקיישאן סאסייטי וואס איז היינט פארגעקומען אין האטעל ריטץ ־ קארלטאן האט לואיס מארשאל געזאגט, אז די געזעלשאפט האט פארשפרייט, א מיליאן און א האלב קאפיעס פון וויכטיגע אידישע ביכער אבער זי האט שטענדיג געהאט א דעפיציט. ער האט אפעלירט אז עס זאל געשאפען ווערען א פערטעל מיליאן דאלאר פאר דער ארבייט פון דער געזעלשאפט.

שמריה גארעליק קומט היינט

דער באקאנטער אידישער שריפטשטעלער שמריה גארעליק, וועלכער געפינט זיך יעצט אין קאנאדע, קומט היינט פריה אן אהער פון מאנטרעאל, און וועט דא פארבלייבען א קורצע צייט, ארויסטרעטענדיג אויף א רייע לעקציעס וואס ווערען פאר איהם ארראנזשירט פון דער היגער ציוניסטישער ארגאניזאציע „הבונים".

ארגאניזאציעס וועלכע ווילען ארראנזשירען לעקציעס מיט גארעליק'ן, קענען זיך שטעלען אין פארבינדונג מיט לאיער לעהרער, אין פעדעראל בילדינג.

סטענלי האלאם קריגט צוויי יאהר תפיסה

סטענלי האלאם א געוועזענער פראהיבישאן־באאמטער איז פאראורטיילט געווארען פון ריכטער לעננאקס צו צוויי יאהר תפיסה, ווייניגער איין טאג, פאר אויסנארען געלט דורך פאלשע פרעטענזיעס.

קאמוניסט קאן ניט פראנצויזיש און וועט רעדען דייטש אין פראנצויזישען פארלאמענט

פאריז, מאי, 15.

די דייטשען האבען נאך אן אורזאך צו פרעהען זיך מיט'ן רעזולטאט פון די פראנצויזישע וואהלען. עס איז נעמליך ערוועהלט געווארען דער קאמוניסט טשארלס הובער פון עלזאס וועלכער קאן ניט קיין פראנצויזיש און וועט מוזען רעדען אין דייטש זיינע רעדעס וועלען איבערגעזעצט ווערען אין פראנצויזיש.

בן עמי היינט אין סטענדערד טעאטער

יעקב בן עמי, דער באוואוסטער אידיש־ענגלישער אקטיאר, וועט היינט אווענט שפילען אין סטענדערד טעאטער אין לעאניד אנדרעיעוו'ס פיעסע „דער וואס קריגט פעטש". בן עמי האט אין דער פיעסע אן אינטערעסאנטע ראליע אלס א קלאון. די זעלבע פיעסע וועט געשפילט ווערען מארגען ביי טאג און אווענט.

א טאג נייעס אין טאראנטא

די פערדלאך קומען

די פערד־רייסעס הויבען זיך אן מארגען אין וואודביין. גרייט אן די פאר טולער און זאל אייך דער פערדישער גאט העלפען.

עלטערן געטאדעלט פאר לאזען קינדער שפילען זיך אויף די גאסען

א קאראנער'ס דזשורי, וואס האט פארהאנדעלט וועגען דעם טויט פון פיער יעהריגען ווילי טיילאר, וועלכער איז איבערגעפארען געווארען פון אן אויטאמאביל, האט ארויסגעטראגען א ווערדיקט אז דער דרייווער איז ניט שולדיג און די עלטערען פון קליינע קינדער ווערען געטאדעלט פאר לאזען זייערע קינדער שפילען זיך אויף די גאסען.

די מיידלאך זענען דא

די צוויי יונגע מיידלאך, קלארק און מעקלין, וועלכע זענען פארשוואונדען געווארען לעצטען זונטאג, האבען זיך אפגעזוכט. זיי זענען געווען די עטליכע טעג ביי א פריינדין.

קינדער שטערבליכקייט האט זיך פארקלענערט

דר. הייסטינגס האט נעכטען ארויסגעגעבען א באריכט וועלכער ציינט אויף אז פאר די לעצטע צעהן יאהר האט די קינדער־שטערבליכקייט, אין שטאדט זיך פארקלענערט אויף א העלפט.

טאמאס קראפארד קריגט רעגיסטראר־שטעלע

האנ. טאמאס קראפארד איז באשטימט געווארען אלס רעגיסטראר פון טאראנטא, אויפ'ן פלאץ פון פארשטארבענעם דזשיי. וו. קארי.

שטארבט פון די וואונדען

פרעד גרעהעם, א דרייווער, איז נעכטען געשטארבען פון די וואונדען וואס ער האט באקומען ווען א סטריט קאר איז אריינגעפאהרען אין זיין טראק, א טאג פריהער.

קאנגרעס נעהמט אן דעם אימיגראציאנס־ביל ווי פארגעשלאגען פון דער קאמיטע

— אויסשליסונג פון יאפאנעזישע אימיגראנטען וועט אריין אין קראפט דעם ערשטען יולי.

—(:0:)—

וואשינגטאן, מאי 15.

דער קאנגרעס האט היינט אנגענומען דעם אימיגראציאנס־ביל ווי עס איז פארגעשלאגען געווארען פון דער געמיינשאפטליכער קאמיטע. דער קאנגרעס האט זיך, אלזא, ניט גערעכענט מיט דעם פארלאנג פון פרעזידענט, אז די פראגע וועגען געשלאסענע טירען פאר יאפאנעזישע אימיגראנטען זאל אפגעלענט ווערען אויף א שפעטערדיגען טערמין. לויט דעם אנגענומענעם אימיגראציאנס־ביל וועט דיזער פונקט אריינגעהן אין קראפט דעם ערשטען יולי, צוגלייך מיט אלע אנדערע פונקטען פון דעם ביל.

דער ביל דארף נאך איצט גוטגעהייסען ווערען פון סענאט און וועט דאן געשיקט ווערען צום פרעזידענט. ווי בונד... אזוי דער פרעזידענט וועט איצט האנדלען איז נאך ניט באוואוסט.

עמיגראציאנס־קאנפערענץ ערעפענט אין רוים

רוים, מאי 15, (איטא).

די אינטערנאציאנאלע עמיגראציאנס־קאנפערענץ איז דא היינט ערעפענט געווארען פון קעניג וויקטאר עמאנועל און פון פרעמיער מוסאליני, וועלכער איז געוועזען דער הויפט־רעדנער. מוסאליני האט ערקלעהרט, אז דער צוועק פון דער קאנפערענץ איז צו שאפען א בעסערע פארשטענדיגונג צווישען די אויסוואנדערונגס לענדער און די איינוואנדערונגס־לענדער.

אלבערטא גואני האט אדרעסירט די קאנפערענץ אין נאמען פון פעלקער־בונד.

„האיאס" וועט העלפען אימיגראציע קיין קאנאדע

ניו־יארק, מאי, 15, (איטא).

אויף א זיצונג פון די דירעקטארען פון „האיאס" איז באשלאסען צו העלפען די אידישע אימיגראנטען אין אייראפא צו פאהרען נאך קאנאדע און נאך דרום־אמעריקא. די קאמיטע וואס באשעפטיגט זיך מיט אויסלענדישע ענינים וועט אויסארבייטען פלענער פאר דער טעטיגקייט.

—

ווארשא, מאי, 15, (איטא).

לעאן אלטער, דירעקטאר פון „האיאס" איז אפגעפאהרען צו דער אינטערנאציאנאלער עמיגראציאנס ־ קאנפערענץ אין רוים.

פארשלאגען פון לינקע פאלען דורך אויף אמאלגאמייטעד־קאנווענשאן

פארשלאג אז עקזעקוטיוו באארד זאל ערוועהלט ווערען פון די מיטגלידער פאלט דורך. — טאראנטער דעלעגאטען פארלאנגען אן ארגאניזאציאנס ־ קאמפיין.

—(:0:)—

פילאדעלפיא, מאי, 15, (איטא).

די לינקע באפען אין נידערלאגע נאך דער צווייטער אויף דער קאנווענשאן פון דער אמאלגאמייטעד יוניאן. זיי האבען פארגעשלאגען א רעזאלוציע אז די דזשענעראל עקזעקוטיוו באארד זאל ערוועהלט ווערען פון דער „רענק ענד פייל" און דאס איז נידערגעשטימט געווארען.

ווייטער האבען די לינקע אונטערשטיצט דעם פארשלאג, אז קיין באאמטער זאל ניט טארען זיין אין אמט מעהר פון צוויי טערמינען און דאס איז אויך נידערגעשטימט געווארען.

די טאראנטער לאקאלען האבען פארלאנגט, אז עס זאל באלד אונטערנומען ווערען א ארגאניזאציאנס־קאמפיין. דעלעגאט טשייקאווסקי האט ווארים פארטיידיגט דעם פארשלאג.

די מאנטרעאלער דעלעגאטען האבען אפעלירט צו די ארבייטער אין שיקאגא, אז זיי זאלען אויסאיבען אן איינפלוס אויף דער „סאסייטי ברענד קאמפאניע" דאס מען זאל צוריקציהען דעם אינדזשאנקשאן געגען די ארבייטער אין מאנטרעאל.

עס זענען אנגענומען געווארען רעזאלוציעס צו עטאבלירען א ספעציעלען דעפארטמענט אויף צו ארגאניזירען די שוירט מאכער און אויך די מאשיניסטען וואס זענען באשעפטיגט אין קלאדהינג טרייד. אויך איז באשלאסען געווארען צו עטאבלירען א לייבעל דעפארטמענט.

סאוויעט רייניגט אוניווערזיטעטען פון בורזשואזע סטודענטען

מאסקווע, מאי 15.

די סאוויעט־רעגירונג פיהרט איצט דורך א גרינדליכע רייניגונג אין די אוניווערזיטעטען. ספעציעלע קאמיטעס פון קאמוניסטישע סטודענטען זענען ארגאניזירט געווארען אויף צו באשטימען וועלכע סטודענטען עס זאלען אויסגעשלאסען ווערען.

די אוניווערזיטעטען זענען איבערגעפאקט און די רעגירונג וויל אז דעם ערשטען פארצוג זאלען האבען די ארבייטענדע עלעמענטען. אין דער מאסקווער אוניווערזיטעט, וואו עס זענען שטענדיג געווען פינף טויזענט סטודענטען, געפינען זיך איצט גאנצע פופצעהן טויזענט סטודענטען.

בערלין בוינט זיך פאר מאסקווע

בערלין, מאי, 15.

דר. וויס, הויפט פון דער שפיאנאזש־ביורא פון דער בערלינער פאליציי, איז סוספענדירט געווארען פון זיין אמט פאר זיין באטייליגונג אין דעם איבערפאל אויף דער סאוויעט ־ אמבאסאדע. דאס איז געטאן געווארען אויף צופרידענצושטעלען דער סאוויעט־רעגירונג.

שטרעזעמאן, דער אויסערן ־ מיניסטער האט געשיקט א נאטע צו דער סאוויעט־רעגירונג, אין וועלכער ער ענטשולדיגט זיך פאר דעם איבערפאל.

„גאט פון נקמה" וועט אויפגעפיהרט ווערען אין פראנצויזישען קונסט־טעאטער

פאריז, מאי 15, (איטא).

„גאט פון נקמה", די באקאנטע פיעסע פון שלום אש, וועט דעם קומענדען העדבסט אויפגעפיהרט ווערען אין דעם פראנצויזישען קונסט־טעאטער. די איבערזעצונג איז געמאכט געווארען פון ח. בלומענפעלד.

אנגעקומענע שיפען

„סידפארד" אין סט דזשאן פון באלטימאר.

„דאלמאזען" אין מאנטרעאל פון גענוא.